Butlletí Oficial del Bisbat de Tortosa

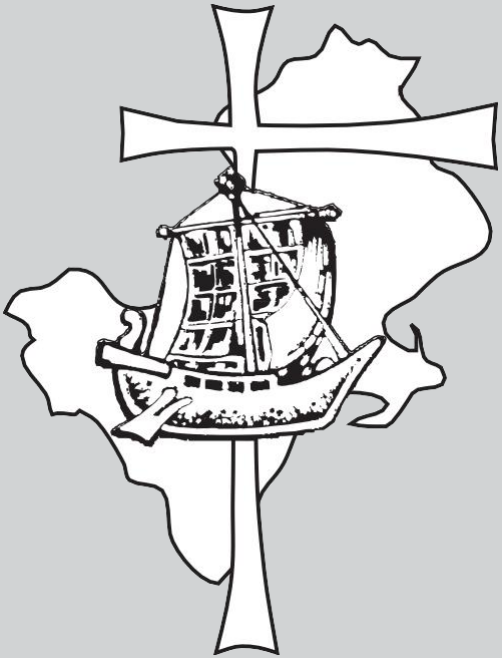

FEBRER 2022

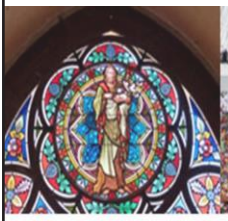

UMAS

su mutua de seguros

35 años asegurando instituciones religiosas y entidades de labor social

C/ Santa Engracia, 10-12 -28010- MADRID
TLF: 91.319.10.10 www.umas.es

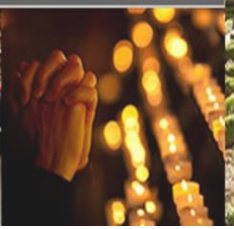

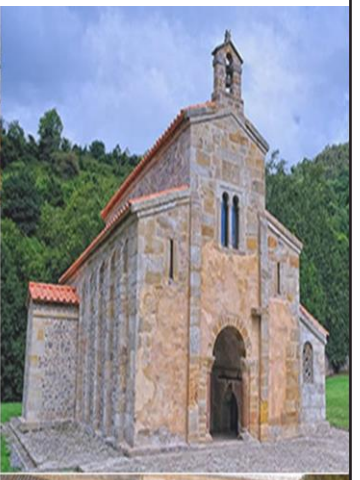

GIS

Venda d'Equips, TPV's, Consumibles i Accessoris. Servei Tècnic.
Aplicacions a mida. Internet i Xarxes. LOPD. Formació.

www.gis.cat

C/ Vergés Paulí, 2
43500 — Tortosa

Telèfon: 977 588 082
Correu-e: gis@gis.cat

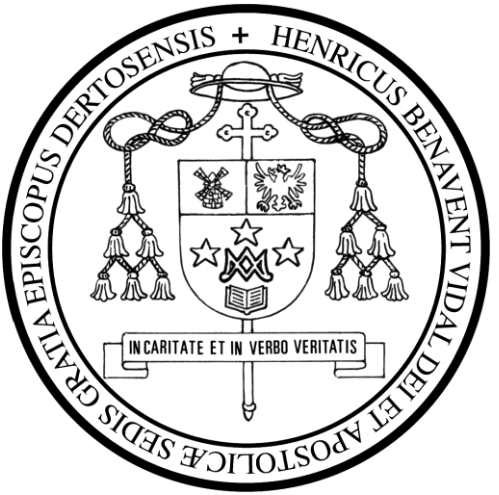

Butlletí Oficial

DEL

BISBAT DE TORTOSA

ANY CLXIII - TOM CXXXV

Febrer 2022 **Núm. 2**

Sr. Bisbe

Campanya contra la fam

(PARAULES DE VIDA – 6 febrer 2022)

El proper diumenge 13 de febrer les parròquies de la nostra diòcesi estan convidades a unir-se a la campanya que cada any organitza l'associació Mans Unides per a lluitar contra la fam en el món. Com a bisbe de la diòcesi vull convidar als rectors a que, a més d'altres activitats que es puguen organitzar en les parròquies per a recaptar fons amb aquesta finalitat, la col·lecta de les misses dominicals es destine també a Mans Unides. És un testimoniatge que els cristians podem donar en aquesta societat del benestar, que fàcilment oblida els que més pateixen als països més pobres del nostre món. El no veure de prop el sofriment dels necessitats no ens ha de portar a la indiferència.

En els materials que Mans Unides ha publicat per a la campanya d'enguany trobem algunes dades que ens haurien d'inquietar, perquè posen davant els nostres ulls algunes injustícies de les quals moltes vegades no som conscients. Heus ací algunes: en el nostre món hi ha 112 milions més de dones que d'homes en treballs mal remunerats; es preveu que a la fi de l'any 2021 seran 745 milions de persones les que estaran en situació de pobresa extrema; els preus dels aliments han augmentat un 40% des de l'any 2020, la qual cosa ha provocat que haja crescut el nombre de persones que no tenen accés a una alimentació adequada i de les quals es calcula que són 811 milions les que passen fam; 9 de cada 10 habitants dels països més pobres no han tingut accés a la vacuna contra la COVID-19, l'any 2021; les 26 persones més riques del món posseeixen tanta riquesa com la meitat de la població mundial i la fortuna de les 10 més riques ha

crescut en 540.000 milions de dòlars des de març de 2020 (des que va començar la pandèmia).

Aquestes dades ens poden portar a un descoratjament i pensar que els problemes del nostre món són tan grans que mai els podrem solucionar. Els cristians no podem resignar-nos davant d'aquesta situació. Per això, encara que no eliminarem les injustícies del nostre món, no ens hem de cansar en la nostra missió de ser sembradors d'esperança en el cor d'aquells que més pateixen les conseqüències de la pobresa. Això és el que ha fet Mans Unides: amb els més de 42 milions de € que es van recaptar en la campanya de l'any 2020, es van realitzar 506 projectes en 53 països. No oblidem que darrere d'aquestes xifres hi ha milers de persones que tenen un rostre per a nosaltres desconegut, que gràcies a la solidaritat de tots els col·laboradors, han pogut accedir a una millor educació, a l'aigua potable, a una alimentació adequada o a uns mitjans de vida més dignes. Es tracta de necessitats bàsiques que nosaltres tenim resoltes, però que molts éssers humans tenen dificultat d'accedir a elles.

El papa Francesc, en la seua encíclica *Fratelli tutti* ens ha recordat que tots som membres de l'única família humana i que els qui més pateixen són els que han de sentir en primer lloc l'amor i la solidaritat de tots. I perquè sabem que el bé i la justícia no s'aconsegueixen una vegada per sempre, sinó que han de ser conquistats cada dia, no ens hem de cansar de lluitar per un món millor per a tots.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

Jornada mundial del malalt

(PARAULES DE VIDA – 13 febrer 2022)

El dia 11 de febrer, festivitat de la Mare de Déu de Lourdes, es va celebrar en tota l'Església la Jornada Mundial del Malalt, instituïda per sant Joan Pau II fa 30 anys. En la nostra diòcesi celebrarem l'Eucaristia en la catedral el proper diumenge 20 de febrer. Agraeixo als membres de l'Hospitalitat de Lourdes la preparació d'aquesta celebració i el testimoniatge de proximitat als malalts que ens donen durant tot l'any i, de manera especial, els dies de la peregrinació

diocesana anual al Santuari. Amb aquesta jornada, l'Església desitja sensibilitzar al Poble de Déu, a les institucions sanitàries catòliques i a tota la societat sobre la necessitat d'acompanyar als malalts i als qui els cuiden.

El lema triat pel Papa per a enguany és una exhortació del Senyor a la misericòrdia: "Sigueu misericordiosos com el vostre Pare és misericordiós" (Lc 6, 36). De la mateixa manera que Déu ha mostrat la seua misericòrdia perdonant-nos i regalant-nos la seua gràcia en l'Esperit Sant, hem de viure la proximitat als qui pateixen com una prolongació de l'amor del Pare. Es tracta d'acostar-se a ells com ho feia Jesús: estimant, perdonant, consolant, fent nostres les seues malalties. El Papa ens recorda que "quan una persona experimenta en la seua pròpia carn la fragilitat i el patiment a causa de la malaltia, també el seu cor s'entristeix, la por creix, els interrogants es multipliquen" (n. 2). D'aquí la importància que hi haja "testimonis de la caritat de Déu que vessen sobre les ferides dels malalts l'oli de la consolació i el vi de l'esperança, seguint l'exemple de Jesús, misericòrdia del Pare" (n. 2).

Per això, els professionals de la salut no han d'oblidar el principi fonamental que ha d'inspirar la seua relació amb els pacients: "el malalt és sempre més important que la seva malaltia". Quan això es té en compte, la professió es converteix en una missió. I així, "fins i tot quan no és possible guarir, sempre és possible cuidar, sempre és possible consolar, sempre és possible fer sentir una proximitat que mostra interès per la persona abans que per la seua patologia" (n. 3).

Els cristians, cridats a ser com Crist testimonis de la misericòrdia de Déu, no podem oblidar-nos dels malalt ni tancar els ulls a les situacions de pobresa que hi ha al nostre voltant. El Papa ens ofereix una bella reflexió en el seu missatge: "Si la pitjor discriminació que pateixen els pobres –i els malalts són pobres en salut– és la manca d'atenció espiritual, no podem deixar d'oferir-los la proximitat de Déu, la seua benedicció, la seua Paraula, la celebració dels sagraments i la proposta d'un camí de creixement i maduresa en la fe" (n 5). També ens recorda que "la proximitat als malalts i la seva atenció pastoral no només és una tasca d'alguns ministres específicament dedicats a això; visitar els malalts és una invitació que Crist fa a tots els seus deixebles… el ministeri de la consolació és responsabilitat de tot batejat".

Desitjo que aquesta jornada siga una ocasió per a revisar i revitalitzar l'atenció pastoral als malalts, ajudant-los a viure units a Crist crucificat i ressuscitat. Estic convençut que la proximitat a ells i a les seues famílies per part dels sacerdots i agents de pastoral revitalitza la vida cristiana en les nostres parròquies.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

La Càtedra de l'Apòstol Sant Pere

(PARAULES DE VIDA – 20 febrer 2022)

El dia 22 de febrer celebrarem la festa de la Càtedra de l'Apòstol Sant Pere. Es tracta d'una commemoració litúrgica que ja se celebrava a Roma en el segle IV perquè la unitat de l'Església, que és un do del Senyor, s'edifica sobre la confessió de fe de Pere, sobre el seu magisteri i sobre el seu govern. Per això, aquesta celebració hauria de ser per a tots els catòlics una ocasió per a renovar la nostra adhesió sincera al papa Francesc i al seu magisteri. La unitat entorn d'ell és l'únic camí perquè l'Església es mantinga unida i ferma enmig de les dificultats que ha de superar a cada moment de la història.

L'Església no és actualment una institució compacta en la qual tots pensem el mateix. Vivim un pluralisme d'espiritualitats, de pensament teològic i de mètodes pastorals molt major que en el passat. Aquest, si no ens allunya de la fe comuna i no trenca els vincles de la caritat entre nosaltres, és enriquidor per a tots. No obstant això, hem de reconèixer que sovint tenim la sensació que ens trobem davant una situació de polarització ideològica entre les diferents sensibilitats que conviuen a l'Església, i en alguns casos les diferències poden arribar a convertir-se en divisions.

L'arrel d'aquesta situació cal buscar-la en una inadequada relació entre la fe i la pròpia ideologia. La fe naix d'una actitud de confiança en Déu i és la virtut sobrenatural que ens mou a orientar totalment la nostra existència en direcció a Ell i a no dubtar de la veracitat del que ens ha revelat. De la mateixa manera que quan ens fiem d'algú creiem el que ens diu, els creients no dubtem de la veritat de la Revelació perquè ens fiem de Déu. Per això la fe és la virtut que configura

la vida del creient en totes les seues dimensions: la seua manera d'actuar, de pensar i de sentir. Un creient autèntic no absolutitza el seu pensament, sinó que el sotmet al judici de la fe.

Malauradament, avui dia en alguns sectors de l'Església, s'absolutitza la ideologia fins al punt que el contingut de la fe s'interpreta en clau ideològica i s'eliminen, s'obliden o s'ignoren aquelles dimensions del cristianisme que no se sotmeten a la pròpia manera de pensar, com algunes veritats de la fe o normes morals. També aquesta ideologització afecta a la celebració de l'Església: alguns reivindiquen una litúrgia "tradicional" en reacció al Vaticà II; mentre que altres, per als qui el Concili es va quedar curt, converteixen les celebracions en expressió d'uns sentiments o ideals purament humans, oblidant que la litúrgia és el lloc de la presència del misteri de la Salvació que Déu ha realitzat en Crist.

En una situació com aquesta, el ministeri del successor de Pere queda qüestionat: mentre que alguns creuen que el Papa ja no garanteix la continuïtat amb la Tradició de l'Església i distingeixen entre el ministeri papal i la persona que l'exerceix, com si aquestes dues realitats es pogueren separar; uns altres pensen que l'Església necessita unes reformes que no acaben d'arribar. En aquesta situació, la festa de la Càtedra de Sant Pere, que ens recorda que la unitat a l'Església només s'aconsegueix entorn del successor de l'Apòstol i en l'acceptació confiada del seu magisteri, ha de ser una ocasió perquè els catòlics renovem la nostra confiança en el Papa Francesc, a qui, en la recent visita *ad límina*, vaig tindre l'ocasió de reiterar-li l'afecte i la comunió de la nostra diòcesi amb la seua persona i el seu magisteri.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

Un temps favorable per a la conversió

(Paraules de vida – 27 febrer 2022)

Dimecres que ve, amb el ritu alhora senzill i solemne de la imposició de la cendra, iniciarem el temps de quaresma. Per a molts batejats aquest fet ja no significa gran cosa, perquè les tradicions religioses que estan en l'origen de moltes de les costums que configu-

raven culturalment la vida de la nostra societat, avui han perdut pes i significat. Alguns conserven les pràctiques religioses establides per l'Església i els exercicis de pietat característics d'aquest temps litúrgic, com el dejuni, l'abstinència, la realització d'algunes privacions voluntàries o el viacrucis. No oblidem que totes elles no són una fi en si mateixes, sinó una ajuda perquè recorreguem el camí espiritual de penitència i conversió que ens permeta arribar a la celebració de la Pasqua amb un cor renovat. Per ajudar-vos a viure la Quaresma amb intensitat, us recordo algunes preguntes sobre les nostres actituds fonamentals, que ens poden ajudar a reflexionar sobre la nostra vida.

És fàcil caure en la temptació de pensar que la felicitat ens la donen les coses que tenim. Això ens pot portar a que en la nostra vida prevalguen l›avidesa, el desig de tindre, d›acumular i de consumir. No som conscients que aquest no és el camí per a la vertadera alegria perquè, quan ja tenim el que volíem ens sentim insatisfets i brollen nous desitjos en el nostre cor. L›ambició, més que felicitat, genera a la llarga una gran insatisfacció. La quaresma ens convida a la conversió, a canviar de mentalitat, perquè descobrim que l›autèntica bellesa de la nostra vida no està tant en l›acumular com en sembrar el bé i compartir: ¿Vivim obsessionats per acumular o per sembrar el bé al nostre voltant?

Generalment les persones tenim bons desitjos, però som inconstants i ens cansem amb molta facilitat quan veiem que les nostres accions no produeixen els resultats que voldríem. Mentre que Je- sús ens exhorta a que preguem "sempre sense desanimar-se" (Lc 18,1), amb molta facilitat abandonem l'oració perquè pensem que ens bastem a nosaltres mateixos. Els cristians tenim les mateixes dificultats en la nostra vida que els altres éssers humans, l'oració no ens eximeix d'elles, però ens permet travessar-les units a Crist i, d'aquesta manera, viure-les amb esperança: ¿Perdem l'esperança en Déu i deixem de pregar?

Tots volem ser cada dia millors però sabem que és difícil, que quan ja havíem superat una temptació, amb molta facilitat tornem a caure en ella perquè som febles. Necessitem demanar perdó a Déu constantment i, malgrat això, sovint ens cansem i desanimem. Fàcilment oblidem que Déu no es cansa mai de perdonar. Som nosaltres qui ens cansem de demanar-li perdó: ¿Ens cansem de demanar perdó a Déu i de suplicar-li que la seua gràcia ens ajude a ser millors?

Tots desitgem un món més just, però ens costa comprometre'ns a treballar per a que esdevingui realitat i, sobretot, ens resulta difícil compartir els nostres béns, fer-nos proïsmes dels necessitats, visitar als que estan sols, dirigir una paraula de consol a qui la necessita: ¿Ens acostem als qui ens necessiten?

Si ens cansem de pregar, de lluitar per a ser millors, de demanar perdó a Déu o d'estimar els altres, i en aquesta quaresma practiquem el dejuni, l'oració i l'almoina amb autenticitat, aquest serà un temps de gràcia i de creixement espiritual.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

Campaña contra el hambre

(PALABRAS DE VIDA – 6 febrero 2022)

El próximo domingo 13 de febrero las parroquias de nuestra diócesis están invitadas a unirse a la campaña que cada año organiza la asociación Manos Unidas para luchar contra el hambre en el mundo. Como obispo de la diócesis quiero invitar a los párrocos a que, además de otras actividades que se puedan organizar en las parroquias para recaudar fondos con esta finalidad, la colecta de las misas dominicales se destine también a Manos Unidas. Es un testimonio que los cristianos podemos dar en esta sociedad del bienestar, que fácilmente olvida a los que más sufren en los países más pobres de nuestro mundo. El no ver de cerca el sufrimiento de los necesitados no nos debe llevar a la indiferencia.

En los materiales que Manos Unidas ha publicado para la campaña de este año encontramos algunos datos que nos deberían inquietar, porque ponen ante nuestros ojos algunas injusticias de las que muchas veces no somos conscientes. He aquí algunas: en nuestro mundo hay 112 millones más de mujeres que de hombres en trabajos mal remunerados; se prevé que a finales del año 2021 serán 745 millones de personas las que estarán en situación de pobreza extrema; los precios de los alimentos han aumentado un 40% desde el año 2020, lo que ha provocado que haya crecido el número de personas que no tienen acceso a una alimentación adecuada y de las que pasan

hambre, que se calcula que son 811 millones; 9 de cada 10 habitantes de los países más pobres no han tenido acceso a la vacuna contra la COVID-19 en el año 2021; las 26 personas más ricas del mundo poseen tanta riqueza como la mitad de la población mundial y la fortuna de las 10 más ricas ha crecido en 540.000 millones de dólares desde marzo de 2020 (desde que comenzó la pandemia).

Estos datos nos pueden llevar al desánimo y a pensar que los problemas de nuestro mundo son tan grandes que nunca los podremos. Los cristianos no podemos resignarnos ante esta situación. Por ello, aunque no eliminaremos las injusticias de nuestro mundo, no nos debemos cansar en nuestra misión de ser sembradores de esperanza en el corazón de aquellos que más sufren las consecuencias de la pobreza. Esto es lo que ha hecho Manos Unidas: con los más de 42 millones de € que se recaudaron en la campaña del año 2020, se realizaron 506 proyectos en 53 países. No olvidemos que detrás de estas cifras hay miles de personas que tienen un rostro para nosotros desconocido, que gracias a la solidaridad de todos los colaboradores, han podido acceder a una mejor educación, al agua potable, a una alimentación adecuada o a unos medios de vida más dignos. Se trata de necesidades básicas que nosotros tenemos resueltas, pero que muchos seres humanos tienen dificultad de acceder a ellas.

El papa Francisco, en su encíclica *Fratelli tutti* nos ha recordado que todos somos miembros de la única familia humana y que quienes más sufren son los que han de sentir en primer lugar el amor y la solidaridad de todos. Y porque sabemos que el bien y la justicia no se alcanzan de una vez para siempre, sino que han de ser conquistados cada día, no nos debemos cansar de luchar por un mundo mejor para todos.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Jornada mundial del enfermo

(PALABRAS DE VIDA – 13 febrero 2022)

El día 11 de febrero, festividad de la Virgen de Lourdes, se celebró en toda la Iglesia la Jornada Mundial del Enfermo, instituida por san Juan Pablo II hace 30 años. En nuestra diócesis celebraremos la

Eucaristía en la catedral el próximo domingo 20 de febrero. Agradezco a los miembros de la Hospitalidad de Nuestra Señora de Lourdes la preparación de esta celebración y el testimonio de cercanía a los enfermos que nos dan durante todo el año y, de manera especial, los días de la peregrinación anual a Lourdes. Con esta jornada, la Iglesia desea sensibilizar al Pueblo de Dios, a las instituciones sanitarias católicas y a toda la sociedad sobre la necesidad de acompañar a los enfermos y a quienes los cuidan.

El lema elegido por el Papa para este año es una exhortación del Señor a la misericordia: "Sed misericordiosos como vuestro Padre es misericordioso" (Lc 6, 36). Del mismo modo que Dios ha mostrado su misericordia perdonándonos y regalándonos su gracia en el Espíritu Santo, debemos vivir la cercanía a los que sufren como una prolongación del amor misericordioso del Padre. Se trata de acercarse a ellos como lo hacía Jesús: amando, perdonando, consolando, haciendo nuestras sus dolencias. El Papa, en su mensaje de este año, nos recuerda que "cuando una persona experimenta en su propia carne la fragilidad y el sufrimiento a causa de la enfermedad, también su corazón se entristece, el miedo crece, los interrogantes se multiplican" (n. 2). De ahí la importancia de que haya "testigos de la caridad de Dios que derramen sobre las heridas de los enfermos el aceite de la consolación y el vino de la esperanza, siguiendo el ejemplo de Jesús, misericordia del Padre" (n. 2).

Por ello, los profesionales de la sanidad no deben olvidar el principio fundamental que debe inspirar su relación con los enfermos: "el enfermo es siempre más importante que la enfermedad". Cuando esto se tiene en cuenta, la profesión se convierte en una misión. Y así, "incluso cuando no es posible curar, siempre es posible cuidar, siempre es posible consolar, siempre es posible una cercanía que muestra interés por la persona antes que por su patología" (n. 3).

Los cristianos, llamados a ser como Cristo testigos de la misericordia de Dios, no podemos olvidarnos de los enfermos, como tampoco podemos cerrar los ojos a las situaciones de pobreza que hay a nuestro alrededor. El Papa nos ofrece una hermosa reflexión en su mensaje: "Si la peor discriminación que padecen los pobres –y los enfermos son pobres en salud– es la falta de atención espiritual, no podemos dejar de ofrecerles la cercanía de Dios, su bendición, su Palabra, la celebración de los sacramentos y la propuesta de un crecimiento y maduración en la fe" (n 5). También nos recuerda que

"la cercanía a los enfermos no es solo tarea de algunos ministros específicamente dedicados a ello. Visitar a los enfermos es una invitación que Cristo hace a todos sus discípulos… el ministerio de la consolación es responsabilidad de todo bautizado".

Deseo que esta jornada sea una ocasión para revisar y revitalizar la atención pastoral a los enfermos, ayudándoles a vivir el tiempo de la enfermedad unidos a Cristo crucificado y resucitado. Estoy convencido de que la cercanía a los enfermos y a sus familias por parte de los sacerdotes y agentes de pastoral revitaliza la vida cristiana en nuestras parroquias.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

La Cátedra del Apóstol San Pedro

(PALABRAS DE VIDA – 20 febrero 2022)

El día 22 de febrero celebraremos la fiesta de la Cátedra del Apóstol San Pedro. Se trata de una conmemoración litúrgica que ya se celebraba en Roma en el siglo IV porque la unidad de la Iglesia, que es un don del Señor, se edifica sobre la confesión de fe de Pedro, sobre su magisterio y sobre su gobierno. Por ello, esta celebración debería ser para todos los católicos una ocasión para renovar nuestra adhesión sincera al papa Francisco y a su magisterio. La unidad en torno a él es el único camino para que la Iglesia se mantenga unida y firme en medio de las dificultades que tiene que superar en cada momento de la historia.

La Iglesia no es actualmente una institución compacta en la que todos pensamos lo mismo. Vivimos un pluralismo de espiritualidades, de pensamiento teológico y de métodos pastorales mucho mayor que en el pasado. Éste, si no nos aleja de la fe común y no rompe los vínculos de la caridad entre nosotros, es enriquecedor para todos. Sin embargo, debemos reconocer que a menudo tenemos la sensación de que nos encontramos ante una situación de polarización ideológica entre las distintas sensibilidades que conviven en la Iglesia, y en algunos casos las diferencias pueden llegar a convertirse en divisiones.

La raíz de esta situación hay que buscarla en una inadecuada relación entre la fe y la propia ideología. La fe nace de una actitud de confianza en Dios y es la virtud sobrenatural que nos mueve a orientar totalmente nuestra existencia en dirección a Él y a no dudar de la veracidad de lo que nos ha revelado. Del mismo modo que cuando nos fiamos de alguien creemos lo que nos dice, los creyentes no dudamos de la verdad de la Revelación porque nos fiamos de Dios. Por ello la fe es la virtud que configura la vida del creyente en todas sus dimensiones: su manera de actuar, de pensar y de sentir. Un creyente auténtico no absolutiza su pensamiento, sino que lo somete al juicio de la fe.

Desgraciadamente, hoy en día en algunos sectores de la Iglesia, se absolutiza la ideología hasta el punto de que el contenido de la fe se interpreta en clave ideológica y se eliminan, se olvidan o se ignoran aquellas dimensiones del cristianismo que no se someten a la propia manera de pensar, como algunas verdades de la fe o normas morales. También esta ideologización afecta a la celebración de la Iglesia: algunos reivindican una liturgia "tradicional" en reacción al Vaticano II; mientras que otros, para quienes el Concilio se quedó corto, convierten las celebraciones en expresión de unos sentimientos o ideales puramente humanos, olvidando que la celebración litúrgica es el lugar de la presencia del misterio de la Salvación que Dios ha realizado en Cristo.

En una situación como esta, el ministerio del sucesor de Pedro queda cuestionado: mientras que algunos creen que el Papa ya no garantiza la continuidad con la Tradición de la Iglesia y distinguen entre el ministerio papal y la persona que la ejerce, como si estas dos realidades se pudieran separar; otros piensan que la Iglesia necesita unas reformas que no acaban de llegar. En esta situación, la fiesta de la Cátedra de San Pedro, que nos recuerda que la unidad en la Iglesia solo se alcanza en torno al sucesor del Apóstol y en la aceptación confiada de su magisterio, ha de ser una ocasión para que los católicos renovemos nuestra confianza en el Papa Francisco, a quien, en la reciente visita *ad límina*, tuve la ocasión de reiterarle el afecto y la comunión de nuestra diócesis con su persona y su magisterio.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Un tiempo favorable para la conversión

(Palabras de vida – 27 febrero 2022)

El próximo miércoles, con el rito a la vez sencillo y solemne de la imposición de la ceniza, iniciaremos el tiempo de cuaresma. Para muchos bautizados este hecho ya no significa gran cosa, porque las tradiciones religiosas que están en el origen de muchas de las costumbres que configuraban culturalmente la vida de nuestra sociedad, hoy han perdido peso y significado. Algunos conservan las prácticas religiosas establecidas por la Iglesia y los ejercicios de piedad característicos de este tiempo litúrgico, como el ayuno, la abstinencia, la realización de algunas privaciones voluntarias o el vía crucis. No olvidemos que todas ellas no son un fin en sí mismas, sino una ayuda para que recorramos el camino espiritual de penitencia y conversión que nos permita llegar a la celebración de la Pascua con un corazón renovado. Para ayudaros a vivir la Cuaresma con intensidad, os recuerdo algunas preguntas sobre nuestras actitudes fundamentales, que nos pueden ayudar a reflexionar sobre la vida.

Es fácil caer en la tentación de pensar que la felicidad nos la dan las cosas que tenemos. Esto nos puede llevar a que en nuestra vida prevalezcan la avidez, el deseo de tener, de acumular y de consumir. No somos conscientes de que este no es el camino para la verdadera alegría porque, cuando ya tenemos lo que queríamos nos sentimos insatisfechos y brotan nuevos deseos en nuestro corazón. La ambición, más que felicidad, genera a la larga una gran insatisfacción. La cuaresma nos invita a la conversión, a cambiar de mentalidad, para que descubramos que la auténtica belleza de nuestra vida no está tanto en el acumular como en sembrar el bien y compartir: ¿Vivimos obsesionados por acumular o por sembrar el bien a nuestro alrededor?

Generalmente las personas tenemos buenos deseos, pero somos inconstantes y nos cansamos con mucha facilidad cuando vemos que nuestras acciones no producen los resultados que querríamos. Mientras que Jesús nos exhorta a que oremos “siempre sin desanimarse” (Lc 18,1), con mucha facilidad abandonamos la plegaria porque pensamos que nos bastamos a nosotros mismos. Los cristianos tenemos las mismas dificultades en nuestra vida que los demás seres humanos, la oración no nos exime de ellas, pero nos permite

atravesarlas unidos a Cristo y, de este modo, vivirlas con esperanza: ¿Perdemos la esperanza en Dios y dejamos de rezar?

Todos queremos ser cada día mejores, pero sabemos que es difícil, que cuando ya habíamos superado una tentación, con mucha facilidad volvemos a caer en ella porque somos débiles. Necesitamos pedir perdón a Dios constantemente y, sin embargo, a menudo nos cansamos y desanimamos. Fácilmente olvidamos que Dios no se cansa nunca de perdonar. Somos nosotros los que nos cansamos de pedirle perdón: ¿Nos cansamos de pedir perdón a Dios y de suplicarle que su gracia nos ayude a ser mejores?

Todos deseamos un mundo más justo, pero nos cuesta comprometernos en trabajar para que sea realidad y, sobre todo, nos resulta difícil compartir nuestros bienes, hacernos prójimos de los necesitados, visitar a los que están solos, dirigir una palabra de consuelo a quien la necesita: ¿Nos acercamos a los que nos necesitan?

Si nos cansamos de rezar, de luchar para ser mejores, de pedir perdón a Dios o de querer a los demás, y en esta cuaresma practicamos el ayuno, la oración y la limosna con autenticidad, éste será un tiempo de gracia y de crecimiento espiritual.

† Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Activitats
de l'Excm. i Rvdm. Mons. Enrique Benavent i Vidal, bisbe de Tortosa
Febrer 2022

1-4.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.

1.- Madrid, *Conferència Episcopal*: es reuneix amb els membres de la Comissió Episcopal per a la Doctrina de la Fe, de la que és President.

5.- Terrassa, *Catedral del Sant Esperit*: participa en els actes de presa de possessió del nou bisbe de Terrassa, Mons. Salvador Cristau Coll.

6-12.- Madrid: participa en els exercicis espirituals per a l'episcopat que organitza cada any la Conferència Episcopal.

12.- *Parròquia del Sagrat Cor* d'Amposta: presideix l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.

13.- *Parròquia de l'Assumpció de Maria* d'Amposta: presideix l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.

14-18.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.

14.- Barcelona, *Catedral de la Santa Creu i de Santa Eulàlia*: participa a la Missa exequial "*corpore insepulto*" en sufragi de Mons. Antoni Vadell Ferrer, bisbe auxiliar de Barcelona.

17.- Sant Mateu: es reuneix amb el clergat de l'Arxiprestat de Els Ports-Maestrat.

18-19.- Coria, *Catedral de Ntra. Sra. de la Asunción*: participa en els actes de presa de possessió del nou bisbe de Coria-Cáceres, Mons. Jesús Pulido Arriero.

20.- Tortosa, *Catedral de Santa Maria:* presideix l'Eucaristia de la festa diocesana de l'Hospitalitat de Lourdes.

21-25.- Rep visites i despatxa assumptes en la cúria.

22.- Madrid, *Catedral de Sta. María la Real de la Almudena*: participa a l'Eucaristia i als actes de celebració del 25è aniversari de l'ordenació episcopal de l'arquebisbe de Madrid, Mons. Carlos Osoro Sierra.

24.- Móra d'Ebre: es reuneix amb el clergat de l'Arxiprestat de la Ribera d'Ebre-Priorat.

25.- Gandesa: es reuneix amb el clergat de l'Arxiprestat de la Terra Alta.

26.- *Seminari* de Tortosa: dirigeix unes paraules i participa en la Jornada de Catequistes organitzada per les Delegacions de Catequesi i Joventut de la diòcesi.

Parròquia de St. Blai de Tortosa: presideix l'Eucaristia i administra el sagrament de la Confirmació a un grup de joves.

28.- Els Valentins: es reuneix amb el clergat de l'Arxiprestat del Montsià-La Tinença.

Participa en la reunió telemàtica de la Comissió Diocesana del Sínode.

Crònica diocesana

Formació permanent del clergat

Amb molt nombrosa participació de mossens va tenir lloc al Seminari el dilluns 14 la Jornada de Formació Permanent del Clergat sobre un tema de candent actualitat: *Aspectes Penals i Jurídics dels Abusos de Menors*. En absència del Sr. Bisbe, concelebrant a la Catedral de Barcelona en la Missa Exequial pel bisbe Mons. Toni Vadell, el Vicari General dirigí la Pregària de Tèrcia i després recordà la constitució fa gairebé dos anys de la *Comissió Diocesana d'Ajuda, Acompanyament i Assessorament a les víctimes d'abusos sexuals a menors* integrada per un Doctor en Dret Canònic, un Doctor en Dret Penal, un psiquiatra, i un Mossèn diocesà com acompanyant espiritual.

Precisament el ponent d'ahir era el Dr Javier Guardiola Garcia, Doctor en Dret Penal i Catedràtic de Valencia, el qual a la llum de la Carta Apostòlica en forma de Motu Proprio *"Vos estis lux mundi"* del Papa Francesc 7-V-2019, i dels successius Documents Pontificis, amb llenguatge tècnicament precís i conceptualment entenedor, presentava les diverses situacions que es donen en la societat actual tan diferent de la de fa algunes dècades, amb les conseqüències penals i jurídiques dels referits comportaments. Complementava la seva exposició amb la doble dimensió: la social per les conseqüències penals i jurídiques dels abusos a menors; i l'eclesial, pels efectes perniciosos de descrèdit que pateix l'Església Catòlica pels esmentats escàndols provocats pels seus representants.

Insistí sobretot en la triple actitud de Prevenir, Conscienciar i Reaccionar, com a línia mestra de recuperació de la credibilitat eclesial. El diàleg amb el ponent s'allargà més enllà de l'horari previst per compartir el dinar. *José-Luis Arín Roig Vicari General*

Constitució del nou Consell del Presbiteri

Dijous 3 de febrer a la Sala "Tarancón" del Seminari quedà oficialment constituït el nou Consell del Presbiteri integrat per 18

Consellers. Hi ha 7 membres nats per raó del càrrec: Vicari General, Vicaris Episcopals, Vicari Judicial, Secretari General i Rector del Seminari; 7 membres representant cadascun dels 7 Arxiprestats de la Diòcesi; i 4 membres designats pel Sr. Bisbe.

Presidits pel Sr. Bisbe vam començar pregant l'Hora de Tèrcia i, havent comprovat que els presents formàvem quòrum suficient, es va fer l'elecció del nou Secretari del Consell; l'elegit en primera votació, fou l'Il·lm. Joan Guerola Arrastrària que immediatament s'incorporà a la seva tasca. Acte seguit es van elegir els altres dos membres que, amb el Sr. Bisbe i el Vicari General, formen la Comissió Permanent: també en primera votació ho foren els M.I. Pascual Centelles i Carlos Garcia.

El Secretari General del Bisbat facilità a cada membre els fulls per a proclamar en veu alta el Jurament de Fidelitat i la Professió de Fe, que després cadascú va signar personalment fent-ho també al final el Sr. Bisbe perquè quedi constància formal de l'acte.

En el posterior diàleg amb el Sr. Bisbe, el M. I. Rector del Seminari, explicà el ritme de treball de la Comissió Diocesana. Tothom comentà molt positivament la bona marxa del Procés Sinodal gràcies a l'excel·lent treball de la Comissió amb significativa aportació de laics i religioses. El Sr. Bisbe anuncià que el Consell del Presbiteri treballarà el material específic FEM MEMÒRIA SINODAL preparat per la Comissió Diocesana. Amb aquesta finalitat la Comissió Permanent comunicarà aviat les dates de les 2 properes Reunions en què el Consell de Presbiteri, des de la seva perspectiva pròpia, estudiarà els reptes de la gran Proposta Sinodal del Papa Francesc de caminar junts en l'Església. *José-Luis Arín Roig, Vicari General*

Eutanàsia. Reflex de la cultura del "descarte"

El dimecres, 16 de febrer, a les 17'30 h. ens vam reunir a la parròquia de la Mare de Déu dels Dolors de Tortosa, un bon grup de membres del moviment "Vida Creixent" per participar de la 2a xerrada de les tres que mossèn Joan Bajo, consiliari diocesà, ens fa cada curs. Agraïm a Mn. José Luís Arín haver-nos deixat la sala de reunions de la parròquia davant la impossibilitat de compaginar horaris entre l'Espai Patronat i el dia de fer la xerrada Mn. Bajo. Com tots els anys col·labora en aquesta activitat el Consell Municipal de

la Gent Gran de l'Ajuntament de Tortosa. El tema fou: **Eutanàsia. Reflex de la cultura del "descarte"**

En primer lloc ens saludà la Sra. Mònica Ripoll, regidora de Serveis Socials, qui entre altres coses ens digué que anàvem a participar d'una xerrada molt actual com és l'eutanàsia. Tot seguit inicià el tema Mn. Bajo, qui fent ús de les noves tecnologies, desenvolupà la xerrada mitjançant la projecció de les parts més importants del tema i de quatre talls de pel·lícules, però sobretot a partir de les experiències com a capellà de l'Hospital Verge del Cinta de Tortosa i de l'Hospital de Móra. Quantes vegades els sanitaris i les famílies han sentit dir als malalts: "No tinc forces per continuar amb el tractament. Aquesta situació és insuportable. Podeu donar-me alguna cosa per a que no sofreixi? No em deixeu sense tractament, mentre hi ha vida hi ha esperança"

La mort de vegades es considerada com un tema tabú. S'ha volgut allunyar-la de la societat i dels xiquets. Constatem que la vida és fragilitat, finitud i temporalitat. La mort és inevitable, però hem de preparar-nos per afrontar-la. Naixem per a viure tot i que morirem, per això podem concebre el morir arrelat en el viure. L'aproximació a la mort ha de ser solidaria, no pas solitària. Aquesta solidaritat implica parlar de moltes coses al final de la vida: alleugerar el dolor i el sofriment. Comptar amb professionals preparats per fer aquest acompanyament, a través de les cures pal·liatives, és a dir, aprendre a acompanyar a morir bé. Tot seguit vam veure un tall de la pel·lícula de Baier: "*El fin és mi principio"*de l'any 2010. Es basa en un fet real i el projecte de vida que s'havia planificat es compleix.

En la societat actual la mort i el sofriment condueixen a una ansietat i es constata un envelliment cronificant de la població i hem passat d'una vida curta i mort ràpida, a una vida llarga i mort curta. La malaltia greu es viu com una incertesa, inseguretat, por i amenaça, amb una sensació invalidant i de desemparament i per altra banda amb una gran necessitat i dependència. Tanmateix davant la mort hi ha unes qüestions ètiques: la dignitat de la persona, la relació entre el personal sanitari, el pacient i la família i l'acompanyament pal·liatiu i per a un cristià la FE. En un ampli debat es presenten diferents possibilitats: suïcidi assistit, suïcidi no assistit, eutanàsia i sedació terminal. El dia 24 de març de 2021 es publicà la Llei de la Regulació de l'Eutanàsia, aprovada el 21 de juny del mateix any. Mn. Bajo completà l'explicació amb uns talls de pel·lícules que fan referència al ventall de possibilitats enfront la mort. "*Mar adentro"*

(2004) respecte el suïcidi assistit; "*El paciente inglés*" (1996) respecte l'eutanàsia i en referència a la sedació pal·liativa en agonia, *"El alumbramiento"* (2007). Per poder cercar l'autèntica cultura deliberada i discernida respecte a la dignitat i el final de la vida ha d'haver-hi: prudència, ponderació i pal·liativitat. Respecte les cures pal·liatives s'ha de tenir en compte: l'aspecte mèdic, administrant medicaments que no poden curar la malaltia, però que controlen el dolor; l'aspecte humanitari que implica proximitat i disponibilitat envers el malalt, acompanyades d'ajuda psicològica i espiritual. Responent a la pregunta: ¿Són lícits els analgèsics si poden si poden acurtar la vida i fer perdre la consciència? La resposta és positiva si la intenció directa és l'analgèsica, si es té el consentiment informat del pacient i si no hi ha altres mitjans. El que és aconsellable és no mentir al malalt i dir-li sempre la veritat, encara que de manera gradual i suau. L'OMS presenta uns objectius respecte l'atenció pal·liativa: alleugeriment del dolor, donar recolzament psicològic i espiritual, refermar la importància de la vida, considerar la mort com un pas natural, proporcionar sistemes de recolzament per a que la vida sigue el més activa possible i donar suport a la família durant la malaltia i el dol.

Catalunya és líder en aplicar l'atenció pal·liativa i ha aconseguit revertir les peticions d'eutanàsia. L'important és ajudar a morir bé, morir en pau i que el malalt tingue en aquests moments un acompanyament fins al traspàs a la vida eterna. És a dir acompanyar integralment el final de la vida. Moscati, en parla en "Médico de los pobres" (2007). Sí, a la cultura de la vida. Jesús ens fa passar d'una cultura de la mort a una cultura de la vida. "Jo sóc el camí, la veritat i la vida" (Jn 14, 1-31) *Maria Joana Querol Beltrán*

Festa diocesana de l'Hospitalitat de Lourdes

El diumenge, 20 de febrer, l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de la nostra diòcesi, celebrà la seua festa. A les 11 h. ens vam reunir a la Catedral per celebrar l'Eucaristia, presidida pel Sr. Bisbe, Mon. Enrique Benavent i concelebrada per Mn. Jordi Centelles, Consiliari de l'Hospitalitat, Mn. Josep Ma Membrado, Rector de la parròquia del Sant Crist de la Catedral i el diaca permanent Mn. Josep Ma Folch. La part musical fou a càrrec de Jordi Roig a l'orgue i Joan Redó qui dirigí els cants.

Hi eren presents el President de l'Hospitalitat, Francisco Gisbert i membres hospitalaris, l'alcaldessa de la ciutat, Meritxell Rogé, alguns regidors i fidels dels diferents arxiprestats que cada any, excepte els dos últims a causa de la pandèmia, peregrinem a Lourdes.

El Sr. Bisbe saludà els assistents, perquè enguany, després de dos anys sense poder visitar la Mare de Déu de Lourdes en la gruta de Masabielle, tenim l'esperança de poder dipositar als peus de la Mare estimada, totes les nostres mancances, tristeses, malalties… però també l'alegria i la joia de saber-nos estimats per Ella i poder reconciliar-nos amb els nostres germans i amb nosaltres mateixos mitjançant el sagrament de la penitència.

Pensem el que ens diu el Senyor: *"Estimeu els enemics, feu bé als qui no us estimen, beneïu els qui us maleeixen, pregueu per aquells qui us ofenen"* Fem-ho de fer-ho, de cor, no de manera forçada. Aquesta misericòrdia s'ha estendre a tots, però fonamentalment a les persones que més necessitades estan d'aquest amor.

El Papa en el seu missatge d'aquest any amb motiu de la "Jornada Mundial del Malalt" ens diu: "Si la pitjor discriminació que pateixen els pobres – i els malalts són pobres en salut- és la manca d'atenció espiritual, no podem deixar d'oferir-los la proximitat amb el Senyor…" El malalt és més important que la malaltia i quan una persona està malalta té cor i per tant necessita ser estimada. Quan en les parròquies acompanyem els malalts, tinguem un cor misericordiós i compassiu i que en els moments de feblesa es sentin acompanyats de l'amor de Déu i de nosaltres. En aquest últim temps, a causa de la pandèmia, hi ha moltes persones que han viscut i encara ho estan vivint, en unes condicions molt especials de malaltia i sofriment, i la nostra pregària ha de ser més intensa. Tots sabem que persones de l'Hospitalitat que han format part de les nostres peregrinacions diocesanes a Lourdes, han patit aquesta pandèmia i algunes han passat a la Casa del Pare. Els recordem amb fe i amb amor.

Al final de la Missa s'exposà el Santíssim i a continuació s'inicià la processó, que per seguretat per la pandèmia, només hi anaren el Sr. Bisbe, els sacerdots concelebrants, el diaca permanent, l'alcaldessa i el President de l'Hospitalitat. Els fidels vam participar-hi des dels nostres seients. A continuació, el Sr. Bisbe ens digué unes paraules de comiat, agraint tot el que fa l'Hospitalitat pels malalts i per les persones que estan patint. Que la Mare de Déu ens ajude. Donem-li gràcies perquè hem celebrat el més important, l'Eucaristia. Acabà la

celebració amb el cant: "L'Ave de Lourdes". *Maria Joana Querol Beltrán*

Participació de la reunió Sinodal online del bisbat de Tortosa.

El dimarts 1 de febrer, des de les 21'30 h. fins a les 22'45 h. va tenir lloc via telemàtica una reunió Sinodal amb el lema: *"Quina experiència d'església tens?*" Va ser un espai per escoltar-nos i compartir entre persones de la diòcesi motivades per aquest important fet eclesial universal, convocat pel Papa Francesc. Aquesta reunió online, estava oberta a tothom interessat en participar-hi.

Aquesta nit, a través de 64 càmeres, van participar unes 70 persones de punts molt diversos del bisbat, tant laics, mossens, com comunitats religioses. A l'inici de la reunió es va connectar el Sr. Bisbe, Mons. Enrique Benavent, per donar la benvinguda. Tot seguit i a partir d'alguna paraula que evocava el Sínode, de manera voluntària es feien les presentacions. Després d'un moment conjunt, va seguir el compartir en 7 grups més petits que van poder dialogar i escoltar-se a partir de les següents preguntes: Quines experiències positives tens de l'Església? Quines experiències negatives tens de l'Església? Com t'han transformat aquestes experiències? Per acabar vam tornar a reunir-nos tots junts i vam pregar de manera conjunta.

Davant la proposta de seguir fent alguna altra reunió online, es manifestà per majoria que estàvem d'acord en repetir aquest diàleg de respecte mutu, de saber callar en el seu moment i participar per col·laborar en l'enriquiment de l'església local i universal. És notava alegria i ganes de participar. *Maria Joana Querol Beltrán*

Recull de notícies publicades al setmanari "Vida diocesana"

Trobada dels sectors de xiquets i joves de l'Acció Catòlica General.

Els sectors de xiquets i de joves de l'Acció Catòlica General, hem volgut ja trobar-nos aquest primer trimestre del curs. Per adaptar-nos a les circumstàncies de la pandèmia, hem organitzat dues trobades

d'un dia, a l'Alberg de les Teresianes. El dia 4 de desembre vam anar amb els xiquets de post-comunió i el dia 6 amb adolescents i joves. Ha estat una bona experiència fruit del treball conjunt que anem portant des de les parròquies de Sta. Maria i St. Pere de Benicarló, Sant Miquel d'Alcanar, Stma. Trinitat i Sant Josep Obrer de La Ràpita, L'Assumpció de Maria de Jesús i Maria i la de Santa Bàrbara. *Acció Catòlica General, diòcesi de Tortosa*

Satisfacció per la campanya d'entrega de joguines de Càritas Parroquial Roquetes.

Amb la voluntat de què cap xiquet ni xiqueta es quedés sense una joguina, Càritas Parroquial de Roquetes va posar en marxa una campanya de recollida de joguines, per a repartir en aquestes festes tan senyalades entre nens i nenes de famílies amb pocs recursos de la població.

L'equip local de Roquetes ha pogut repartir unes 100 joguines entre tots aquests infants. A més dels voluntaris de Càritas, s'ha comptat amb la participació d'una vintena d'alumnes de 4rt d'ESO de l'Institut de Roquetes, que han col·laborat gràcies a la predisposició del seu Cap d'estudis, el Sr. Paco de Pedro. A tots ells, mostrem el nostre agraïment des de Càritas Parroquial de Roquetes. *Càritas Diocesana de Tortosa*

Pregària per la Unitat dels Cristians.

El divendres 21 de gener a les 20:30h, la parròquia del Sagrat Cor d'Amposta va acollir la pregària ecumènica que cada any celebra la nostra diòcesi, dintre de la setmana de pregària per la unitat dels cristians.

Malgrat la covid i el fred, ortodoxes i catòlics vam pregar plegats sota el lema: Hem vist sortir la seva estrella i venim a adorar-lo (Mt 2:2)

Durant la celebració i gràcies a la música, els cants, els estels i les veles enceses, les lectures, els silencis, el parenostre (cadascú recitat en el seu propi idioma) i la participació de la comunitat es va crear un clima de pregària molt profund i en el que vam gaudir de les reflexions del Sr. Bisbe Enrique dirigides a avançar en aquesta unitat per ser testimonis del missatge que Jesús porta a la humanitat. Cal felicitar a la parròquia del Sagrat Cor i a la delegació d'ecumenisme per la bona organització i acollida a tothom. *Manel Espanya*

Sant Enric d'Ossó i Cervelló a Vinebre.

A Vinebre el dia 27 de gener, el grup de pregària mensual format per persones d'Ascó, Flix, Riba-roja i Vinebre, ens vam reunir per celebrar una Missa, pregant a Sant Enric que ens acompanyi en tot el que fem en la nostra vida.

L'últim dissabte de gener, aquest any el dia 29, al poble hi fem festa, a la parròquia celebrem la Missa on van assistir l'Ajuntament, Germanes de les Teresianes i gent del poble que no volem perdre les nostres arrels, i tenint a Sant Enric com a company de camí ser testimoni de Fe i Compromís. *Mossèn Jordi Centelles Llop. Rector la Parròquia de Vinebre*

Tortosa celebró la fiesta del Beato Manuel Domingo y Sol.

El día 29 de enero, a las 12 h. se celebró en el Templo de Reparación de Tortosa, la fiesta del beato Manuel Domingo y Sol con una solemne Eucaristía presidida por el Sr. Obispo, Mons. Enrique Benavent Vidal y concelebrada por el Delegado del Director General para España de la Hermandad de Sacerdotes Operarios Diocesanos, D. José Miguel Martínez, y por algunos sacerdotes Operarios y de nuestra diócesis, en total trece. Participaron de la celebración la Sra. Meritxell Roigé, alcaldesa de la ciudad, miembros del consistorio municipal, alguna autoridad y un buen número de tortosinos.

El Sr. Obispo en la homilía dio unas pinceladas sobre la vida de Mossèn Sol i puso de relieve varios aspectos presentes en su corazón. Antes de la bendición final, el Delegado del Director General, Dn. José Miguel Martínez se mostró profundamente agradecido en nombre propio y de la Hermandad por el cariño de la sociedad tortosina para con ellos, por el cariño con el que se preparó y organizó la celebración de las beatificaciones y pidió a los mártires operarios ya beatificados que intercedan para que pronto D. Manuel sea canonizado.

Quiero acabar con las palabras del beato Manuel Domingo y Sol, el gran apóstol de las vocaciones sacerdotales: "No estamos destinados a salvarnos solos". Que el Señor conceda vocaciones sacerdotales a nuestra diócesis por intercesión de Mn. Sol. *Maria Joana Querol Beltrán*

Sant Pare

«No nos cansemos de hacer el bien», mensaje del papa Francisco para la Cuaresma 2022

El papa Francisco ha hecho público hoy, jueves 24 de enero, su mensaje para la Cuaresma 2022. El Pontífice invita a reflexionar en este camino cuaresmal sobre la exhortación de san Pablo a los gálatas: «No nos cansemos de hacer el bien, porque, si no desfallecemos, cosecharemos los frutos a su debido tiempo. Por tanto, mientras tenemos la oportunidad, hagamos el bien a todos» (Ga 6,9-10ª).

Texto íntegro del Mensaje del Papa para la Cuaresma 2022

Queridos hermanos y hermanas:

La Cuaresma es un tiempo favorable para la renovación personal y comunitaria que nos conduce hacia la Pascua de Jesucristo muerto y resucitado. Para nuestro camino cuaresmal de 2022 nos hará bien reflexionar sobre la exhortación de san Pablo a los gálatas:
«No nos cansemos de hacer el bien, porque, si no desfallecemos, cosecharemos los frutos a su debido tiempo. Por tanto, mientras tenemos la oportunidad (*kairós*), hagamos el bien a todos» (*Ga* 6,9-10a).

1.- ***Siembra y cosecha***

En este pasaje el Apóstol evoca la imagen de la siembra y la cosecha, que a Jesús tanto le gustaba (cf. *Mt* 13). San Pablo nos habla de un *kairós*, un tiempo propicio para sembrar el bien con

vistas a la cosecha. ¿Qué es para nosotros este tiempo favorable? Ciertamente, la Cuaresma es un tiempo favorable, pero también lo es toda nuestra existencia terrena, de la cual la Cuaresma es de alguna manera una imagen [1]. Con demasiada frecuencia prevalecen en nuestra vida la avidez y la soberbia, el deseo de tener, de acumular y de consumir, como muestra la parábola evangélica del hombre necio, que consideraba que su vida era segura y feliz porque había acumulado una gran cosecha en sus graneros (cf. *Lc* 12,16-21). La Cuaresma nos invita a la conversión, a cambiar de mentalidad, para que la verdad y la belleza de nuestra vida no radiquen tanto en el poseer cuanto en el dar, no estén tanto en el acumular cuanto en sembrar el bien y compartir.

El primer agricultor es Dios mismo, que generosamente «sigue derramando en la humanidad semillas de bien» (Carta enc. ***Fratelli tutti***, 54). Durante la Cuaresma estamos llamados a responder al don de Dios acogiendo su Palabra «viva y eficaz» (*Hb* 4,12). La escucha asidua de la Palabra de Dios nos hace madurar una docilidad que nos dispone a acoger su obra en nosotros (cf. *St* 1,21), que hace fecunda nuestra vida. Si esto ya es un motivo de alegría, aún más grande es la llamada a ser «colaboradores de Dios» (*1 Co* 3,9), utilizando bien el tiempo presente (cf. *Ef* 5,16) para sembrar también nosotros obrando el bien. Esta llamada a sembrar el bien no tenemos que verla como un peso, sino como una gracia con la que el Creador quiere que estemos activamente unidos a su magnanimidad fecunda.

¿Y la cosecha? ¿Acaso la siembra no se hace toda con vistas a la cosecha? Claro que sí. El vínculo estrecho entre la siembra y la cosecha lo corrobora el propio san Pablo cuando afirma: «A sembrador mezquino, cosecha mezquina; a sembrador generoso, cosecha generosa» (*2 Co* 9,6). Pero, ¿de qué cosecha se trata? Un primer fruto del bien que sembramos lo tenemos en nosotros mismos y en nuestras relaciones cotidianas, incluso en los más pequeños gestos de bondad. En Dios no se pierde ningún acto de amor, por más pequeño que sea, no se pierde ningún «cansancio generoso» (cf. Exhort. ap. ***Evangelii gaudium***, 279). Al igual que el árbol se conoce por sus frutos (cf. *Mt* 7,16.20), una vida llena de obras buenas es luminosa (cf. *Mt* 5,14-16) y lleva el perfume de Cristo al mundo (cf. *2 Co* 2,15). Servir a Dios, liberados del pecado, hace madurar frutos de santificación para la salvación de todos (cf. *Rm* 6,22).

En realidad, sólo vemos una pequeña parte del fruto de lo que sembramos, ya que según el proverbio evangélico «uno siembra

y otro cosecha» (*Jn* 4,37). Precisamente sembrando para el bien de los demás participamos en la magnanimidad de Dios: «Una gran nobleza es ser capaz de desatar procesos cuyos frutos serán recogidos por otros, con la esperanza puesta en las fuerzas secretas del bien que se siembra» (Carta enc. ***Fratelli tutti***, 196). Sembrar el bien para los demás nos libera de las estrechas lógicas del beneficio personal y da a nuestras acciones el amplio alcance de la gratuidad, introduciéndonos en el maravilloso horizonte de los benévolos designios de Dios.

La Palabra de Dios ensancha y eleva aún más nuestra mirada, nos anuncia que la siega más verdadera es la escatológica, la del último día, el día sin ocaso. El fruto completo de nuestra vida y nuestras acciones es el «fruto para la vida eterna» (*Jn* 4,36), que será nuestro «tesoro en el cielo» (*Lc* 18,22; cf. 12,33). El propio Jesús usa la imagen de la semilla que muere al caer en la tierra y que da fruto para expresar el misterio de su muerte y resurrección (cf. *Jn* 12,24); y san Pablo la retoma para hablar de la resurrección de nuestro cuerpo: «Se siembra lo corruptible y resucita incorruptible; se siembra lo deshonroso y resucita glorioso; se siembra lo débil y resucita lleno de fortaleza; en fin, se siembra un cuerpo material y resucita un cuerpo espiritual» (*1 Co* 15,42-44). Esta esperanza es la gran luz que Cristo resucitado trae al mundo: «Si lo que esperamos de Cristo se reduce sólo a esta vida, somos los más desdichados de todos los seres humanos. Lo cierto es que Cristo ha resucitado de entre los muertos como fruto primero de los que murieron» (*1 Co* 15,19-20), para que aquellos que están íntimamente unidos a Él en el amor, en una muerte como la suya (cf. *Rm* 6,5), estemos también unidos a su resurrección para la vida eterna (cf. *Jn* 5,29). «Entonces los justos brillarán como el sol en el Reino de su Padre» (*Mt* 13,43).

2.- *«No nos cansemos de hacer el bien»*

La resurrección de Cristo anima las esperanzas terrenas con la «gran esperanza» de la vida eterna e introduce ya en el tiempo presente la semilla de la salvación (cf. Benedicto XVI, Carta enc. ***Spe salvi***, 3; 7). Frente a la amarga desilusión por tantos sueños rotos, frente a la preocupación por los retos que nos conciernen, frente al desaliento por la pobreza de nuestros medios, tenemos la tentación de encerrarnos en el propio egoísmo individualista y refugiarnos en la indiferencia ante el sufrimiento de los demás. Efectivamente,

incluso los mejores recursos son limitados, «los jóvenes se cansan y se fatigan, los muchachos tropiezan y caen» (*Is* 40,30). Sin embargo, Dios «da fuerzas a quien está cansado, acrecienta el vigor del que está exhausto. […] Los que esperan en el Señor renuevan sus fuerzas, vuelan como las águilas; corren y no se fatigan, caminan y no se cansan» (*Is* 40,29.31). La Cuaresma nos llama a poner nuestra fe y nuestra esperanza en el Señor (cf. *1 P* 1,21), porque sólo con los ojos fijos en Cristo resucitado (cf. *Hb* 12,2) podemos acoger la exhortación del Apóstol: «No nos cansemos de hacer el bien» (*Ga* 6,9).

No nos cansemos de orar. Jesús nos ha enseñado que es necesario «orar siempre sin desanimarse» (*Lc* 18,1). Necesitamos orar porque necesitamos a Dios. Pensar que nos bastamos a nosotros mismos es una ilusión peligrosa. Con la pandemia hemos palpado nuestra fragilidad personal y social. Que la Cuaresma nos permita ahora experimentar el consuelo de la fe en Dios, sin el cual no podemos tener estabilidad (cf. *Is* 7,9). Nadie se salva solo, porque estamos todos en la misma barca en medio de las tempestades de la historia [2]; pero, sobre todo, nadie se salva sin Dios, porque sólo el misterio pascual de Jesucristo nos concede vencer las oscuras aguas de la muerte. La fe no nos exime de las tribulaciones de la vida, pero nos permite atravesarlas unidos a Dios en Cristo, con la gran esperanza que no defrauda y cuya prenda es el amor que Dios ha derramado en nuestros corazones por medio del Espíritu Santo (cf. *Rm* 5,1-5).

No nos cansemos de extirpar el mal de nuestra vida. Que el ayuno corporal que la Iglesia nos pide en Cuaresma fortalezca nuestro espíritu para la lucha contra el pecado. *No nos cansemos de pedir perdón en el sacramento de la Penitencia y la Reconciliación*, sabiendo que Dios nunca se cansa de perdonar [3]. *No nos cansemos de luchar contra la concupiscencia*, esa fragilidad que nos impulsa hacia el egoísmo y a toda clase de mal, y que a lo largo de los siglos ha encontrado modos distintos para hundir al hombre en el pecado (cf. Carta enc. ***Fratelli tutti***, 166). Uno de estos modos es el riesgo de dependencia de los medios de comunicación digitales, que empobrece las relaciones humanas. La Cuaresma es un tiempo propicio para contrarrestar estas insidias y cultivar, en cambio, una comunicación humana más integral (cf. ***ibíd***., 43) hecha de «encuentros reales» (***ibíd***., 50), cara a cara.

No nos cansemos de hacer el bien en la caridad activa hacia el prójimo. Durante esta Cuaresma practiquemos la limosna, dando

con alegría (cf. *2 Co* 9,7). Dios, «quien provee semilla al sembrador y pan para comer» (*2 Co* 9,10), nos proporciona a cada uno no sólo lo que necesitamos para subsistir, sino también para que podamos ser generosos en el hacer el bien a los demás. Si es verdad que toda nuestra vida es un tiempo para sembrar el bien, aprovechemos especialmente esta Cuaresma para cuidar a quienes tenemos cerca, para hacernos prójimos de aquellos hermanos y hermanas que están heridos en el camino de la vida (cf. *Lc* 10,25-37). La Cuaresma es un tiempo propicio para buscar –y no evitar– a quien está necesitado; para llamar –y no ignorar– a quien desea ser escuchado y recibir una buena palabra; para visitar –y no abandonar– a quien sufre la soledad. Pongamos en práctica el llamado a hacer el bien *a todos*, tomándonos tiempo para amar a los más pequeños e indefensos, a los abandonados y despreciados, a quienes son discriminados y marginados (cf. Carta enc. ***Fratelli tutti***, 193).

3.- ***«Si no desfallecemos, a su tiempo cosecharemos»***

La Cuaresma nos recuerda cada año que «el bien, como también el amor, la justicia y la solidaridad, no se alcanzan de una vez para siempre; han de ser conquistados cada día» (***ibíd***., 11). Por tanto, pidamos a Dios la paciente constancia del agricultor (cf. *St* 5,7) para no desistir en hacer el bien, un paso tras otro. Quien caiga tienda la mano al Padre, que siempre nos vuelve a levantar. Quien se encuentre perdido, engañado por las seducciones del maligno, que no tarde en volver a Él, que «es rico en perdón» (*Is* 55,7). En este tiempo de conversión, apoyándonos en la gracia de Dios y en la comunión de la Iglesia, no nos cansemos de sembrar el bien. El ayuno prepara el terreno, la oración riega, la caridad fecunda. Tenemos la certeza en la fe de que «si no desfallecemos, a su tiempo cosecharemos» y de que, con el don de la perseverancia, alcanzaremos los bienes prometidos (cf. *Hb* 10,36) para nuestra salvación y la de los demás (cf. *1 Tm* 4,16). Practicando el amor fraterno con todos nos unimos a Cristo, que dio su vida por nosotros (cf. *2 Co* 5,14-15), y empezamos a saborear la alegría del Reino de los cielos, cuando Dios será «todo en todos» (*1 Co* 15,28).

Que la Virgen María, en cuyo seno brotó el Salvador y que «conservaba todas estas cosas y las meditaba en su corazón» (*Lc* 2,19) nos obtenga el don de la paciencia y permanezca a nuestro

lado con su presencia maternal, para que este tiempo de conversión dé frutos de salvación eterna.

Roma, San Juan de Letrán, 11 de noviembre de 2021, Memoria de san Martín de Tours, obispo.

FRANCISCO

[1] Cf. S. Agustín, *Sermo*, 243, 9,8; 270, 3; *Enarrationes in Psalmos*, 110, 1.
[2] Cf. *Momento extraordinario de oración en tiempos de epidemia* (27 de marzo de 2020).
[3] Cf. *Ángelus* del 17 de marzo de 2013.

24/02/2022

Papa Francisco

Carta del Papa Francisco a Mons. Rino Fisichella para el Jubileo 2025

16-02-2022

Al querido hermano
Monseñor Rino Fisichella
Presidente del Pontificio Consejo
para la Promoción de la Nueva Evangelización

El Jubileo ha sido siempre un acontecimiento de gran importancia espiritual, eclesial y social en la vida de la Iglesia. Desde que Bonifacio VIII instituyó el primer Año Santo en 1300 –con cadencia de cien años, que después pasó a ser según el modelo bíblico, de cincuenta años y ulteriormente fijado en veinticinco–, el pueblo fiel de Dios ha vivido esta celebración como un don especial de gracia, caracterizado por el perdón de los pecados y, en particular, por la indulgencia, expresión plena de la misericordia de Dios. Los fieles, generalmente al final de una larga peregrinación, acceden al tesoro espiritual de la Iglesia atravesando la Puerta Santa y venerando las reliquias de los Apóstoles Pedro y Pablo conservadas en las basílicas romanas. Millones y millones de peregrinos han acudido a estos

lugares santos a lo largo de los siglos, dando testimonio vivo de su fe perdurable.

El Gran Jubileo del año 2000 introdujo la Iglesia en el tercer milenio de su historia. San Juan Pablo II lo había esperado y deseado tanto, con la esperanza de que todos los cristianos, superadas sus divisiones históricas, pudieran celebrar juntos los dos mil años del nacimiento de Jesucristo, Salvador de la humanidad. Ahora que nos acercamos a los primeros veinticinco años del siglo XXI, estamos llamados a poner en marcha una preparación que permita al pueblo cristiano vivir el Año Santo en todo su significado pastoral. En este sentido una etapa importante ha sido el Jubileo Extraordinario de la Misericordia, que nos ha permitido redescubrir toda la fuerza y la ternura del amor misericordioso del Padre, para que a su vez podamos ser sus testigos.

Sin embargo, en los dos últimos años no ha habido país que no haya sido afectado por la inesperada epidemia que, además de hacernos ver el drama de morir en soledad, la incertidumbre y la fugacidad de la existencia, ha cambiado también nuestro estilo de vida. Como cristianos, hemos pasado juntos con nuestros hermanos y hermanas los mismos sufrimientos y limitaciones. Nuestras iglesias han sido cerradas, así como las escuelas, fábricas, oficinas, tiendas y espacios recreativos. Todos hemos visto limitadas algunas libertades y la pandemia, además del dolor, ha despertado a veces la duda, el miedo y el desconcierto en nuestras almas. Los hombres y mujeres de ciencia, con gran rapidez, han encontrado un primer remedio que permite poco a poco volver a la vida cotidiana. Confiamos plenamente en que la epidemia pueda ser superada y el mundo recupere sus ritmos de relaciones personales y de vida social. Esto será más fácil de alcanzar en la medida en que se actúe de forma solidaria, para que las poblaciones más desfavorecidas no queden desatendidas, sino que se pueda compartir con todos los descubrimientos de la ciencia y los medicamentos necesarios.

Debemos mantener encendida la llama de la esperanza que nos ha sido dada, y hacer todo lo posible para que cada uno recupere la fuerza y la certeza de mirar al futuro con mente abierta, corazón confiado y amplitud de miras. El próximo Jubileo puede ayudar mucho a restablecer un clima de esperanza y confianza, como signo de un nuevo renacimiento que todos percibimos como urgente. Por esa razón elegí el lema *Peregrinos de la Esperanza*. Todo esto será posible si somos capaces de recuperar el sentido de la fraternidad

universal, si no cerramos los ojos ante la tragedia de la pobreza galopante que impide a millones de hombres, mujeres, jóvenes y niños vivir de manera humanamente digna. Pienso especialmente en los numerosos refugiados que se ven obligados a abandonar sus tierras. Ojalá que las voces de los pobres sean escuchadas en este tiempo de preparación al Jubileo que, según el mandato bíblico, devuelve a cada uno el acceso a los frutos de la tierra: «podrán comer todo lo que la tierra produzca durante su descanso, tú, tu esclavo, tu esclava y tu jornalero, así como el huésped que resida contigo; y también el ganado y los animales que estén en la tierra, podrán comer todos sus productos» (*Lv* 25,6-7).

Por lo tanto, la dimensión espiritual del Jubileo, que nos invita a la conversión, debe unirse a estos aspectos fundamentales de la vida social, para formar un conjunto coherente. Sintiéndonos todos peregrinos en la tierra en la que el Señor nos ha puesto para que la cultivemos y la cuidemos (cf. *Gn* 2,15), no descuidemos, a lo largo del camino, la contemplación de la belleza de la creación y el cuidado de nuestra casa común. Espero que el próximo Año Jubilar se celebre y se viva también con esta intención. De hecho, un número cada vez mayor de personas, incluidos muchos jóvenes y adolescentes, reconocen que el cuidado de la creación es expresión esencial de la fe en Dios y de la obediencia a su voluntad.

Le confío a Usted, querido hermano, la responsabilidad de encontrar las maneras apropiadas para que el Año Santo se prepare y se celebre con fe intensa, esperanza viva y caridad operante. El Dicasterio que promueve la nueva evangelización sabrá hacer de este momento de gracia una etapa significativa para la pastoral de las Iglesias particulares, tanto latinas como orientales, que en estos años están llamadas a intensificar su compromiso sinodal. En esta perspectiva, la peregrinación hacia el Jubileo podrá fortificar y manifestar el camino común que la Iglesia está llamada a recorrer para ser cada vez más claramente signo e instrumento de unidad en la armonía de la diversidad. Será importante ayudar a redescubrir las exigencias de la llamada universal a la participación responsable, con la valorización de los carismas y ministerios que el Espíritu Santo no cesa de conceder para la edificación de la única Iglesia. Las cuatro Constituciones del Concilio Ecuménico Vaticano II, junto con el Magisterio de estos decenios, seguirán orientando y guiando al santo pueblo de Dios, para que progrese en la misión de llevar el gozoso anuncio del Evangelio a todos.

Según la costumbre, la Bula de convocación, que será publicada en su momento, contendrá las indicaciones necesarias para la celebración del Jubileo de 2025. En este tiempo de preparación, me alegra pensar que el año 2024, que precede al acontecimiento del Jubileo, pueda dedicarse a una gran "sinfonía" de oración; ante todo, para recuperar el deseo de estar en la presencia del Señor, de escucharlo y adorarlo. Oración, para agradecer a Dios los múltiples dones de su amor por nosotros y alabar su obra en la creación, que nos compromete a respetarla y a actuar de forma concreta y responsable para salvaguardarla. Oración como voz "de un solo corazón y una sola alma" (cf. *Hch* 4,32) que se traduce en ser solidarios y en compartir el pan de cada día. Oración que permite a cada hombre y mujer de este mundo dirigirse al único Dios, para expresarle lo que tienen en el secreto del corazón. Oración como vía maestra hacia la santidad, que nos lleva a vivir la contemplación en la acción. En definitiva, un año intenso de oración, en el que los corazones se puedan abrir para recibir la abundancia de la gracia, haciendo del "Padre Nuestro", la oración que Jesús nos enseñó, el programa de vida de cada uno de sus discípulos.

Pido a la Virgen María que acompañe a la Iglesia en el camino de preparación al acontecimiento de gracia del Jubileo, y con gratitud le envío cordialmente, a Usted y a sus colaboradores, mi Bendición.

Roma, Basílica de San Juan de Letrán,
11 de febrero de 2022,
Memoria de la Bienaventurada Virgen María de Lourdes.

Conferència Episcopal Espanyola

Silencio, oración, reflexión y escucha contra la trata de personas, el 2 de febrero en un acto online

«La fuerza del cuidado.
Mujeres, economía, trata de personas».

Con este lema la Iglesia celebra el 8 de febrero la Jornada Mundial de Oración y Reflexión contra la Trata de Personas. La Conferencia Episcopal, a través del departamento de Trata, se une a esta Jornada y ha organizado distintos actos para dar visibilidad a este drama «invisible» para la sociedad.

2 de febrero, Círculo del Silencio:
enciende una vela contra la trata de personas

Uno de los actos programados es el Círculo de Silencio en el que se podrá participar online a través del canal de YouTube del departamento de Trata y de la página web de la Comisión Episcopal para la Pastoral Social y la Promoción Humana. Será el miércoles 2 de febrero, a las 19.00 horas.

La directora del departamento de Trata de personas, Mª Francisca Sánchez Vara, será el hilo conductor para unir a los participantes en el silencio, la oración, la reflexión y la escucha. Se escuchará a las víctimas a través del testimonio de dos mujeres supervivientes de la trata a través de Cáritas. Y dos profesionales compartirán su experiencia de acompañamiento.

Para la reflexión, se contará con las intervenciones de Francesca Donà, de la sección de Migrantes y refugiados del Dicasterio para el servicio del desarrollo humano integral; Carmen Galante, responsable social del área de Justicia y Solidaridad de la CONFER; y el obispo de Vitoria y responsable del departento de Trata de personas, Mons. Juan Carlos Elizalde, que será el encargado de cerrar el acto. El silencio vendrá detrás de cada intervención y se irán intercalando los momentos de oración.

Se invita a los participantes a encender una vela contra la Trata durante el tiempo que dure esta celebración.

«Punto y seguimos.
La vida puede más», hace parada en Madrid

También en torno a esta Jornada vuelve a Madrid la exposición itinerante «Punto y seguimos. La vida puede más». La muestra, organizada de manera conjunta por el departamento de Trata y el arzobispado de Madrid, se podrá ver del 1 al 15 de febrero en la parroquia San Jerónimo el Real (Moreto, 4), y del 17 al 27 de febrero en el espacio O_Lumen (Claudio Coello, 141).

Se trata de una recopilación de 41 fotografías realizadas por el fotógrafo Fernando Mármol cuyos protagonistas son hombres y mujeres víctimas y supervivientes de la trata, que además comparten sus vivencias en los textos que acompañan las imágenes.

«Punto y seguido. La vida puede más» se inauguró por primera vez el 29 de marzo de 2019 en Madrid. Desde entonces, aunque con unos meses de parón con motivo de la Covid, recorre las diócesis españolas para visibilizar y sensibilizar sobre la situación de abuso y explotación de personas.

8 de febrero, Vigilia de oración

Para el mismo día en que se celebra esta Jornada, el 8 de febrero, y también organizado de manera conjunta, tendrá lugar a las 19.30 horas, una Vigilia de oración en la parroquia San Jerónimo el Real, en Madrid. (Moreto, 4)

¿Por qué celebra la Iglesia esta Jornada el 8 de febrero?

El papa Francisco convoca esta Jornada desde el año 2015 y eligió el día en el que se recuerda la memoria litúrgica de Santa Josefina Bakhita, la religiosa sudanesa que padeció durante su vida los sufrimientos de la esclavitud.

En el Ángelus del 8 de febrero de 2015, el Papa manifestaba su deseo: «que cuantos tienen responsabilidades de gobierno tomen decisiones para remover las causas de esta vergonzosa plaga, plaga indigna de una sociedad civil. Que cada uno de nosotros se sienta comprometido a ser portavoz de estos hermanos y hermanas nuestros, humillados en su dignidad».

Gairebé el 30% de la població catalana viu en l'exclusió social
2-2-2022

Dimecres, 2 de febrer, a la Casa Abacial del Monestir de Sant Cugat del Vallès ha tingut lloc la presentació en roda de premsa de l'informe *EINSFOESSA Exclusió i desenvolupament social a Catalunya 2021*.

A l'inici de l'acte, Mons. Salvador Cristau, president de Càritas Diocesana de Terrassa i representant de la Conferència Episcopal Tarraconense ha estat l'encarregat de donar la benvinguda als assistents. Cristau ha recordat que ja veníem d'una greu crisi econòmica amb greus conseqüències socials per al conjunt de la població. "La pandèmia de la COVID-19 ha empitjorat aquesta situació i ho ha fet d'una manera desigual, perquè novament les persones en situació de major vulnerabilitat han estat les més perjudicades".

Per al prelat, la pandèmia i la crisi social associada han tensat i erosionat la cohesió social, afectant greument les xarxes de suport familiar, que estan al límit de la seva capacitat d'ajuda. Així mateix, el bisbe Cristau ha remarcat que davant de crisis tan colpidores com aquesta, l'Església catòlica catalana, a través d'entitats d'acció social com Càritas, es posa al servei dels més pobres, per actuar allà on més se'ns necessiti.

El desastre del Titànic

Tot seguit, Raúl Flores, coordinador de l'Equip d'Estudis de Cáritas Española i secretari tècnic de la Fundación FOESSA ha comparat la situació de crisi actual amb el desastre del Titànic. "Com en el Titànic, la societat viatja en el mateix vaixell, però quan es produeixen accidents, no tots patim les mateixes conseqüències. De nou, les persones més vulnerables s'enduen la pitjor part", ha indicat.

Aprofundint en els factors més destacats d'aquesta crisi, Raúl Flores ha fet èmfasi en exposar que s'ha produït un empitjorament de les condicions de treball, en el marc d'un mercat laboral inestable i insegur, amb grans dificultats per accedir a un lloc de feina.

Durant la crisi, a Espanya la precarietat s'ha duplicat, i arriba a gairebé dos milions de llars que depenen d'una persona que pateix inestabilitat laboral greu.

Tot i l'augment de la protecció social, no s'ha arribat a compensar aquesta situació i un terç d'aquestes llars (600.000 famílies) no disposa de cap ingrés que els permeti una mínima estabilitat.

L'exclusió social en les llars encapçalades per dones ha passat del 18 % el 2018 al 26% el 2021, un increment que multiplica per 2,5 el registrat durant el mateix període en el cas dels homes (que van passar del 15% al 18%)" –ha remarcat Flores.

També es constata que les diferències territorials de l'exclusió social a Espanya són importants, i que Catalunya encapçala el percentatge més gran d'exclusió de tot l'Estat: l'exclusió social a Catalunya supera la mitjana del 23% de l'Estat, arribant al 29%.

Pobresa, atur i habitatge precari, atributs de les persones en situació d'exclusió social a Catalunya

Miriam Feu, coordinadora del Grup de Treball d'Anàlisi Social de Càritas Catalunya ha aprofundit en les dades de la crisi a Catalunya, destacant que l'exclusió social ha tingut un augment sense precedents, amb 2.258.000 persones, un milió més que fa només tres anys.

Pel que fa a l'exclusió més severa, ja afecta 1,2 milions de persones a Catalunya, el 15% de la població, uns nivells mai vistos, segons destaca Feu. L'augment de la precarietat laboral ha estat un dels principals motors de l'exclusió, amb 396.000 llars en inestabilitat laboral greu, així com les situacions de desocupació, amb 248.000 llars amb tots els membres actius a l'atur. "Mentre es continuïn expulsant les persones del mercat laboral, amb excessiva temporalitat, parcialitat involuntària i inestabilitat, no serà possible revertir els nivells d'exclusió que tenim actualment"-ha afirmat Feu–. "I encara menys quan veiem que les polítiques de protecció són insuficients". Les polítiques de rendes mínimes, com l'IMV desplegat en plena pandèmia, o la RGC, vigent des del 2017, no arriben a totes les persones que les necessiten: només el 13% de les persones en pobresa severa reben l'IMV, i només el 28% la RGC. "S'ha d'ampliar la cobertura d'aquestes prestacions de manera urgent, perquè la pobresa severa i la desigualtat han augmentat més en tres anys que durant tota la gran recessió".

Un altre motor d'exclusió continua sent l'habitatge: 915.000 persones viuen en habitatge insegur, triplicant-se amb la pandèmia. "Les persones que es troben en aquesta situació es veuen obligades a viure temporalment amb familiars o amics, viure en un pis ocupat

o en una habitació rellogada. Cal una política d'habitatge decidida i coordinada entre totes les administracions per fer front a aquesta crisi habitacional que vivim a Catalunya"-ha afirmat.

Un altre element que destaca l'informe és que entre el 2018 i el 2021 ha augmentat el percentatge de llars i de persones afectades per problemes d'exclusió social en l'àmbit de la salut.

Els principals problemes detectats són la manca d'accés als medicaments, l'afectació d'una malaltia crònica, una discapacitat o problemes greus que afecten les persones adultes de la llar, i les dificultats en l'accés a l'alimentació (el 3% de les llars catalanes, actualment o durant els deu últims anys, han passat gana).

En aquest context de confinaments domiciliaris i absència de mobilitat, tant laboral com relacional, l'entorn digital s'ha convertit en un aliat clau. Tot i que observem un increment de les llars que tenen ordinador i accés a Internet, el 32% del conjunt de les llars a Catalunya pateixen la denominada *bretxa digital*. Aquesta situació, en una societat amb nivells de digitalització com l'actual, converteix la bretxa digital en un motor d'exclusió, que redueix o limita de manera greu les oportunitats de participació social, d'integració al mercat laboral o de sol·licitud de prestacions socials.

Finalment, Francesc Roig, president de Càritas Catalunya, ha manifestat que "passen els anys i a Càritas ens cansem de presentar una i altra vegada les nostres propostes per tal de redreçar aquesta situació, i tanmateix no s'avança al ritme que requereixen les persones que viuen cada dia en la pobresa."

Per al president de Càritas Catalunya, "les solucions hi són: la creació d'un veritable parc d'habitatge públic de lloguer; l'harmonització entre l'ingrés mínim vital (IMV) estatal i la renda garantida de ciutadania (RGC), així com l'extensió a més col·lectius que ho necessiten; un pla de formació ocupacional orientat a les necessitats actuals i futures del mercat laboral; un sistema fiscal que redistribueixi més justament la riquesa; un pla de xoc contra l'atur dels joves; veritables polítiques de suport a les famílies…".

Com a reflexió final, Francesc Roig ha manifestat que "aquestes dues crisis ens han d'esperonar a repensar el model social i relacional, el model econòmic i de redistribució de la riquesa; així com els valors sobre els quals podem assentar la convivència, amb l'objectiu últim d'evitar una desigualtat cronificada de les situacions de pobresa i l'exclusió social, amb la mirada posada en la transformació social per aconseguir una societat més justa".

Noticiari i comunicats

El sacerdote Cristóbal Déniz, nombrado obispo auxiliar de Canarias

El papa Francisco ha nombrado al sacerdote Cristóbal Déniz Hernández obispo auxiliar de la diócesis de Canarias. Cristóbal Déniz es en la actualidad vicario general de esta diócesis. El nombramiento se hizo público el 16 de febrero de 2022, y así lo comunicó la Nunciatura Apostólica a la Conferencia Episcopal Española.

Cristóbal Déniz, vicario general de Canarias desde el año 2021

Cristóbal Déniz Hernández nació el 15 de junio de 1969 en Valsequillo, isla de Gran Canaria. Es Bachiller en Teología por el Centro Teológico de Las Palmas, afiliado a la Universidad Pontificia de Comillas (1995). Licenciado en Teología Moral por la Academia Alfonsiana de la Pontificia Universidad Lateranense (1997) y Doctor en Teología Moral también por la Pontificia Universidad Lateranense (2006). Fue ordenado sacerdote el 22 de septiembre de 1996.

Su ministerio sacerdotal lo ha desarrollado en la diócesis canaria, donde ha desempeñado las siguientes labores pastorales: párroco de la parroquia de Santa Rita de Telde (2006-2007); de la parroquia de San Antonio Abad de Tamaraceite y encargado de sus anejas (2008-2013); de Nuestra Señora de las Nieves en el Palmar (Teror) y adscrito a Nuestra Señora del Pino (2013-2015); y de San Nicolás de Bari y San Francisco de Sales (2015-2016).

Además, ha ocupado los cargos de director del secretariado de Pastoral Juvenil (1998-2001), vicerrector del seminario diocesano (2001-2004; 2007-2008) y vicario episcopal de Las Palmas de Gran Canaria (2014-2021).

En el campo de la docencia, es profesor estable agregado del Instituto Superior de Teología de las Islas Canarias, sede Gran Canaria, centro agregado a la Facultad de Teología del Norte de España, sede Burgos desde el 1998. Imparte las materias de teología

moral fundamental; teología moral de la persona; teología moral social; doctrina social de la Iglesia; y preparación para la DECA.

Ha sido director del Instituto Superior de Teología de las Islas Canarias (2013-2019) y director delegado de la extensión de Canarias de la sección a distancia del Instituto Superior de Ciencias Religiosas de la Universidad Eclesiástica de San Dámaso (2016-2020).

En la actualidad es vicario general de Canarias y el responsable diocesano para la consulta sinodal, desde 2021. Párroco de la parroquia del Santísimo Cristo Crucificado de Guanarteme, desde 2019. Desde este mismo año es canónigo de la catedral basílica de Canarias. Miembro del consejo presbiteral, desde 2006; del colegio de consultores, desde 2018; y del consejo pastoral diocesano, desde 2021.

Necrològica

Mons. Antoni Vadell i Ferrer,
obispo auxiliar de Barcelona,
en la Casa del Padre
12-02-2022

El obispo auxiliar de Barcelona y vicario general Mons. Antoni Vadell i Ferrer ha fallecido este sábado, 12 de febrero, fiesta de santa Eulalia, patrona de Barcelona, a la edad de 49 años.

Nacido en Llucmajor el día 17 de mayo de 1972, recibió la orden del diaconado en la Capilla del Seminario Nuevo de Mallorca en 1997; y fue ordenado de presbítero en 1998 en la parroquia del Beato Ramon Llull, en Son Cotoner, lugar donde ejerció los primeros años de su ministerio.

Entre 2009 y 2014 fue vicario de las parroquias mallorquinas de Sant Josep Obrer y de Corpus Christi. También ejerció como rector de la Unidad Pastoral de la Virgen de las parroquias de Santa María la Mayor, San Domingo y Crist Rei de Inca, Sant Llorenç de Selva, la Inmaculada Concepción de Caimari, Sant Joan Baptista de Manacor, Santa Tecla de Biniamar y la Natividad de Nuestra Señora de la Loseta.

El 9 de septiembre de 2017 recibió la ordenación episcopal en la Basílica de la Sagrada Familia de Barcelona, tras su nombramiento como obispo auxiliar de esta archidiócesis, de la que también era el vicario general.

Licenciado en Teología, con la especialidad en Pastoral de la Juventud y Catequética, por la Universidad Pontificia Salesiana, dedicó gran parte de su labor al ámbito de la pastoral catequética y juvenil. Fue rector del Seminario Menor de Mallorca entre 1999 y 2006 y coordinador pastoral del Colegio diocesano de Sant Pere entre 2000 y 2006. También fue profesor del Centro de Estudios Teológicos y del Instituto Superior de Ciencias Religiosas de Mallorca, además de profesor invitado en la Escuela Universitaria Alberta Giménez. Otros cargos que ocupó en este ámbito fueron el de delegado diocesano de Pastoral Vocacional de Mallorca, delegado

diocesano de Pastoral Catequética y Litúrgica, también de Mallorca, y vicario episcopal para la Evangelización de la propia diócesis.

Mons. Vadell fue, hasta la actualidad, presidente del Secretariado Interdiocesano de Catequesis de Catalunya y Baleares. Por otra parte, fue miembro de la Subcomisión Episcopal de Catequesis, dentro de la Comisión Episcopal de Enseñanza y Catequesis de la Conferencia Episcopal Española. Desde marzo de 2020, era miembro de la Comisión Episcopal de Evangelización, Catequesis y Catecumenado.

Repose en la paz de Cristo.

La Catedral de Barcelona s'omple per acomiadar Mons. Antoni Vadell i Ferrer

14-02-2022

Dilluns 14 de febrer la Catedral de Barcelona ha reunit més d'un miler de persones que han participat de la missa funeral de *corpore in sepulto* del bisbe auxiliar Mons. Antoni Vadell i Ferrer. La celebració eucarística ha estat presidida pel cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona, i concelebrada pels bisbes auxiliars de Barcelona, Mons. Sergi Gordo i Mons. Javier Vilanova, així com per una vintena de bisbes, entre els quals el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe emèrit de Barcelona; Mons. Joan Planellas, arquebisbe de Tarragona; altres bisbes de les diòcesis catalanes; Mons. Sebastià Taltavull, bisbe de Mallorca; Mons. Luis Argüello, secretari general i portaveu de la Conferència Episcopal Espanyola; els abats Manel Gasch de Montserrat i Octavi Vilà de Poblet, i un gran nombre de capellans.

A més de la família i els amics, han assistit al funeral les abadesses Maria del Mar Albajar de Sant Benet de Montserrat i Esperança Atarés de Sant Pere de les Puel·les, així com vicaris generals i episcopals dels bisbats catalans, delegats episcopals i seminaristes de l'arxidiòcesi, i també els delegats del Secretariat Interdiocesà de Catequesi. També s'hi han fet presents representats de diverses institucions eclesials, com l'Escola Cristiana, Càritas, la Fundació Pere Tarrés i la Universitat Ramon Llull; i representants dels cossos de seguretat i d'institucions polítiques, com el cinquè tinent d'alcaldia de l'ajuntament de Barcelona Albert Batlle, la

directora general d'Afers Religiosos de la Generalitat, Yvonne Griley, o l'alcalde de Llucmajor, Éric Jareño.

Durant l'homilia, el cardenal Omella ha dit que «el bisbe Toni va unir el seu dolor al de Crist, i va posar a les seves mans la seva vida i tot el seu ésser», ha tingut molt present en tot moment la mare del bisbe Toni, l'Antònia, el seu germà Joan i la resta de familiars així com «les persones que l'han atès amb tanta entrega en aquest temps de malaltia». També ha destacat la devoció de Mons. Toni Vadell per la Mare de Déu de Lluc. Finalment, ha expressat que "l'Arquebisbe, els Bisbes Auxiliars i tota l'Arxidiòcesi plora, perquè perdem una «gran columna», i jo, personalment, perdo no només una gran ajuda en el meu ministeri pastoral, sinó sobretot un germà petit al que estimo de cor".

El bisbe auxiliar de Barcelona Mons. Sergi Gordo ha donat el condol a l'arxidiòcesi en nom del papa Francesc a través d'un comunicat de la Santa Seu.

Posteriorment, el diaca de l'arxidiòcesi de Barcelona Ramon Ollé ha fet un agraïment en nom de la família. Ha dit que el bisbe Vadell generava atracció "amb humilitat i discreció". Ha recuperat una expressió que Mons. Vadell va pronunciar als catequistes de Catalunya i Balears: "Hem de perdre la por a dir que som uns enamorats del Crist" i ha parlat també del testimoni que el bisbe Vadell ha donat en aquesta darrera etapa de sofriment.

Dimarts 15 de febrer se celebrarà el funeral de *corpore in sepulto* a la Catedral de Mallorca i, posteriorment, el fèretre serà traslladat al Santuari de Nostra Senyora de Gràcia, a Llucmajor, Mallorca, on rebrà sepultura en un acte familiar i privat.

Sumari

BISBAT
Sr. Bisbe
PARAULES DE VIDA: Campanya contra la fam 91
Jornada mundial del malalt 92
La càtedra de l'apòstol Sant Pere 94
Un temps favorable per a la conversió 95
Campaña contra el hambre 97
Jornada mundial del enfermo 98
La cátedra del apóstol San Pedro 100
Un tiempo favorable para la conversión 102

Activitats del Sr. Bisbe: Febrer de 2022 103

Crònica diocesana
Formació permanent del clergat 105
Constitució del nou Consell del Presbiteri 105
Eutanàsia. Reflex de la cultura del "descarte" 106
Festa diocesana de l'Hospitalitat de Lourdes 108
Participació de la reunió Sinodal online del Bisbat de Tortosa. 110
"Recull de notícies del setmanari "Vida diocesana" 110

SANTA SEU
Sant Pare
«No nos cansemos de hacer el bien», mensaje del papa Francisco para la Cuaresma 2022 . 113
Carta del Papa Francisco a Mons. Rino Fisichella para el Jubileo 2025 118

CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA
Silencio, oración, reflexión y escucha contra la trata de personas,
el 2 de febrero en un acto online 122

TARRACONENSE
Gairebé el 30% de la població catalana viu en l'exclusió social 2-2-2022 124

NOTICIARI I COMUNICATS
El sacerdote Cristóbal Déniz, nombrado obispo auxiliar de Canarias 127

NECROLÒGICA
Mons. Antoni Vadell i Ferrer, obispo auxiliar de Barcelona,
en la Casa del Padre 12-02-2022 129
La Catedral de Barcelona s'omple per acomiadar Mons. Antoni Vadell i Ferrer 14-02-2022. 130

Gràfica Dertosense, s.l.
Cervantes, 21 - 43500 Tortosa Dipòsit Legal: T. - 22-1958

Disponible

Disponible

Disponible